

**Plan pracy z plastyki do programu nauczania „Do dzieła!”. Klasa V
PIERWSZE PÓŁROCZE**

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania Edukacyjne Oceny śródroczna i roczna		Odniesienia do podstawy programowej
			Podstawowe: ocena dopuszczająca, dostateczna	Ponadpodstawowe: ocena dobra, bardzo dobra, celująca	
			Uczeń:		
1. i 2. ABC sztuki	2	- terminy: <i>kompozycja, kontrast, scenografia,ekspozycja, eksponat, zabytek, dobro kultury, pomnik historii,kustosz, konserwator, kurator, wernisaż, biennale,triennale, festiwale i targi sztuki</i> - powiązania między różnymi dziedzinami sztuki - miejsca gromadzące dzieła sztuki - wydarzenia artystyczne służące prezentacji dzieł sztuki	- podaje przykłady powiązań między sztukami plastycznymi a innymi dziedzinami sztuki, - wymienia miejsca gromadzące dzieła sztuki, - wykonuje w dowolnej technice pracę na określony temat.	- wymienia kilka nazw wydarzeń artystycznych odbywających się w kraju lub na świecie, - wyjaśnia, kim są kustosz, konserwator, kurator, - wykonuje ilustrację do utworu muzycznego, wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy i barwy.	II.2 III.1 III.4 III.5 III.7
3. Walor	1	- termin <i>walor</i> - sposoby zmieniania waloru - walor w rysunku i malarstwie	- wyjaśnia, czym jest walor, - podaje sposoby zmienianiawaloru, - stosuje w swojej pracy barwy zróżnicowane walorowo.	- stosuje walor w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu icharakteru pracy, - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych zróżnicowań walorowych, - opisuje wpływ waloru na wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy, - porównuje wybrane dzieła pod kątem zastosowanych walorów barw.	I.1 I.3 I.5 II.6
4. i 5. Gama barwna	2	- terminy: <i>gama barwna, gamamonochromatyczna,kolor lokalny, tonacja</i> - rodzaje gam barwnych: ciepła, zimna, wąska, szeroka - znaczenie gamy barwnej i tonacji w pracach plastycznych - czynniki wpływające na odbiór barw	- wyjaśnia, czym jest gama barwna, - wymienia i charakteryzuje rodzaje gam barwnych, - tłumaczy, czym jest kolor lokalny, i wskazuje kilka przykładów w najbliższym otoczeniu, - wyjaśnia, czym jest tonacja, - określa gamę barwną i tonację wybranych obrazów, - wykonuje pracę w wybranej gamie barwnej.	- podaje przykłady różnych rodzajów gamy barwnej z najbliższego otoczenia, - porównuje gamy barwne i tonacje dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich, - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej gamy barwnej, - wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą odpowiednio dobranych barw, - ocenia wpływ zastosowanej tonacji na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy, - wymienia czynniki wpływające na	I.1 I.3 I.5 II.1 II.6

				odbiór barw, - stosuje w działaniach plastycznych różne gamy barwne i tonacje.	
6. Kontrasty kolorystyczne	1	- terminy: <i>kontrast, ekspresja</i> - rodzaje kontrastów kolorystycznych: <i>walorowy, temperaturowy</i> - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem różnych kontrastów barwnych	- tłumaczy, na czym polega kontrast barwny, - rozróżnia i rozpoznaje na reprodukcjach różnorodne kontrasty kolorystyczne, - posługuje się wybranym kontrastem barwnym w działaniach plastycznych, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- stosuje różnorodne rodzaje kontrastów barwnych w działaniach plastycznych, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną wybranej technice, twórczo interpretując zadanie.	I.1 I.3 I.5 II.1 II.6
7.i 8. Dwa style wsztuce średniowiecza: romański i gotycki	2	- terminy: <i>styl, romanizm, gotyk, kontrapost, miniatura, inicjał, portal, tapiseria, relikwiarz, łuk półkolisty, łuk ostry, tryptyk, maswerk, Piękna Madonna, pieta, ołtarz szafasty, monstrancja, witraż</i> - ramy czasowe romanizmu i gotyku - malarstwo, rzeźba, architektura romanizmu i gotyku – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka średniowieczna w muzeach	- sytuuje epokę średniowiecza w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki średniowiecznej, - podaje przykłady dzieł sztuki romańskiej i gotyckiej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką średniowiecza.	- określa ramy czasowe okresu romańskiego i gotyckiego w sztuce, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki średniowiecznej, - wymienia przykłady wytworów sztuki romańskiej i gotyckiej z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką średniowieczną, twórczo interpretując temat, - wyjaśnia znaczenie stylu w sztuce.	I.1 I.3 I.6 II.1 III.1 III.4 III.5 III.6 III.7
9. Tworzę przez cały rok – Scenografiana Narodowe Święto Niepodległości	1	- formy sztuki użytkowej - estetyczne kształtowanie otoczenia - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.	- projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.	I.1 I.2 I.3 I.5 II.1 II.2 II.3 II.4 II.6 II.7
10. i 11. Faktura	2	- terminy: <i>faktura, frotaż, impast</i> - rodzaje faktur - uzyskiwanie różnego rodzaju powierzchni w rysunku, malarstwie i rzeźbie - rola faktury w różnych dziedzinach sztuki - technika frotażu - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem różnych faktur	- wyjaśnia, czym jest faktura, - określa rodzaje różnych powierzchni na przykładach z najbliższego otoczenia, - podaje poznane przykłady otrzymywania faktury w działaniach plastycznych, - przedstawia przykłady faktury w rysunku, malarstwie i rzeźbie,	- omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej faktury, - porównuje faktury dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich lub rzeźbiarskich, - ocenia wpływ faktury na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy,	I.1 I.5 II.1 II.6

			- uzyskuje w pracy fakturę poprzez odciski przedmiotu, zastosowanie frotazu lub użycie form o określonych powierzchniach, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne faktury, - omawia różnice w fakturach uzyskanych w różnego typu działaniach plastycznych, - wyjaśnia, czemu służy stosowanie faktury w rysunku, malarstwie i rzeźbie.	
12. i 13. Kształt, forma, bryła	2	- terminy: <i>kształt, forma, bryła, karykatura</i> - rodzaje form: naturalne i sztuczne - funkcje form sztucznych: użytkowa i estetyczna - typy brył: zamknięte i otwarte - formy przestrzenne w sztuce współczesnej - tworzenie pracy plastycznej (formy przestrzennej) z zastosowaniem różnych kształtów, form i brył	- wyjaśnia, czym jest forma, - wyodrębnia i określa kształty przedmiotów z najbliższego otoczenia, - zaznacza w działaniach plastycznych kształty przedmiotów o prostej budowie, - tłumaczy, jaka jest różnica między formą płaską a przestrzenną, - wykorzystuje wybrane formy w działaniach plastycznych.	- wyjaśnia funkcję formy w sztuce, - tłumaczy, czym się różni forma przestrzenna od rzeźby, - porównuje formy dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich lub rzeźbiarskich, - ocenia wpływ zastosowanych kształtów lub brył na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu lub rzeźby oraz własnej pracy, - wykorzystuje formę jako środek wyrazu plastycznego w działaniach twórczych.	I.1 I.2 II.1 II.3 II.6

Drugie półrocze

14. Proporcje i kontrasty form	1	- proporcje i kontrasty form w sztuce - wpływ formy na postrzeganie dzieła sztuki - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem kontrastowych form	- tłumaczy, na czym polega kontrast form w dziele sztuki, - wyjaśnia, czym są proporcje form w dziele sztuki, - posługuje się kontrastem form w działaniach plastycznych, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- ocenia wpływ proporcji lub kontrastów form na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji oraz własnej pracy, - porównuje wybrane dzieła pod kątem zastosowanych proporcji lub kontrastów form, - wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą kontrastowo lub proporcjonalnie zestawionych form, - stosuje różnorodne rodzaje kontrastów form w działaniach plastycznych, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.	I.1 I.2 I.6 II.1 II.3 II.6
15. Proporcje form w sztuce renesansu	1	- termin <i>odrodzenie</i> - ramy czasowe sztuki renesansu - zastosowanie form w sztuce renesansowej - malarstwo, rzeźba, architektura renesansu – cechy charakterystyczne, najważniejsze	- sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki renesansowej, - podaje przykłady dzieł sztuki renesansowej,	- określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki renesansowej, - wymienia przykłady wytworów sztuki renesansu z dziedziny malarstwa, rzeźby	I.1 I.6 II.1 III.1 III.4

		informacje - sztuka renesansowa w muzeach	- tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką renesansu.	i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką odrodzenia, twórczo interpretując temat.	III.5 III.7
16. Tworzę przez cały rok– Dekoracja na Boże Narodzenie	1	- formy sztuki użytkowej - estetyczne kształtowanie otoczenia - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.	- projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.	I.1 I.2 I.3 I.5 II.1 II.2 II.3 II.4 II.6 II.7
17. Kompozycja centralna	1	- terminy: <i>kompozycja, kompozycja centralna, akcent plastyczny</i> - elementy kompozycji dzieła sztuki - znaczenie kompozycji w sztuce - cechy kompozycji centralnej i sposoby jej tworzenia	- wyjaśnia, czym jest kompozycja, - wskazuje przykłady kompozycji centralnej w najbliższym otoczeniu, - rozpoznaje kompozycję centralną w dziele sztuki, - wykorzystuje zasady tworzenia kompozycji centralnej w działaniach plastycznych.	- przedstawia rolę kompozycji jako środka wyrazu plastycznego, - określa cechy kompozycji centralnej na przykładzie wybranej reprodukcji obrazu, - wyjaśnia, czym jest akcent plastyczny, - wskazuje w dziele akcent plastyczny, - stosuje kompozycję centralną i akcent plastyczny w działaniach twórczych.	I.1 I.2 II.1
18.i 19. Kompozycja symetryczna i asymetryczna	2	- terminy: <i>kompozycja symetryczna, kompozycja asymetryczna</i> - cechy kompozycji symetrycznej i asymetrycznej - sposoby tworzenia oraz funkcja w dziele plastycznym kompozycji symetrycznej i asymetrycznej - tworzenie pracy plastycznej o kompozycji asymetrycznej	- wymienia niektóre cechy kompozycji symetrycznej i asymetrycznej, - wskazuje przykłady kompozycji symetrycznej w najbliższym otoczeniu, - rozpoznaje układy symetryczne i asymetryczne na płaszczyźnie oraz w przestrzeni, - tworzy kompozycję symetryczną i asymetryczną za pomocą poznanych środków wyrazu, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- wskazuje różnice między kompozycją symetryczną i asymetryczną, - omawia cechy kompozycji symetrycznej i asymetrycznej na przykładzie wybranych reprodukcji, - porównuje wybrane obrazy pod kątem zastosowanej kompozycji, - twórczo stosuje kompozycję symetryczną i asymetryczną w działaniach plastycznych, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.	I.1 I.2 II.1 II.2 II.6
20.i 21. Kompozycja otwarta i zamknięta	2	- terminy: <i>kompozycja otwarta, kompozycja zamknięta</i> - cechy kompozycji otwartej i zamkniętej - sposoby tworzenia oraz funkcja w dziele plastycznym kompozycji otwartej i zamkniętej	- wymienia cechy kompozycji otwartej i zamkniętej, - wskazuje przykłady kompozycji otwartej i zamkniętej w najbliższym otoczeniu, - określa rodzaj kompozycji wybranych dzieł malarskich,	- wskazuje różnice między kompozycją otwartą i zamkniętą, - przedstawia rolę kompozycji jako środka wyrazu plastycznego, - porównuje wybrane reprodukcje dzieł pod kątem zastosowanej kompozycji, - w twórczy sposób stosuje odpowiednie	I.1 I.2 II.1

			- stosuje kompozycję otwartą i zamkniętą w działaniach plastycznych.	środki wyrazu plastycznego do ukazania kompozycji otwartej i zamkniętej, - tworzy kompozycję otwartą i zamkniętą na płaszczyźnie z zastosowaniem wybranej techniki.	
22.i 23. Kompozycja statyczna i dynamiczna	2	- terminy: <i>kompozycja statyczna, kompozycja dynamiczna</i> - cechy kompozycji statycznej i dynamicznej - sposoby tworzenia oraz funkcja w dziele plastycznym kompozycji statycznej i dynamicznej - tworzenie pracy plastycznej o kompozycji dynamicznej	- omawia cechy kompozycji statycznej i dynamicznej, - podaje przykłady kompozycji statycznej i dynamicznej w najbliższym otoczeniu, - wymienia elementy i układy tworzące kompozycję dynamiczną i statyczną, - wskazuje przykłady kompozycji statycznej i dynamicznej w reprodukcjach wybranych dzieł, - tworzy kompozycję dynamiczną za pomocą poznanych środków wyrazu, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- wskazuje różnice między kompozycją statyczną i dynamiczną, - wykonuje na płaszczyźnie kompozycję dynamiczną z zastosowaniem wybranej techniki plastycznej, - omawia wybrane reprodukcje pod kątem zastosowanej kompozycji, - twórczo wykorzystuje różnorodne techniki i środki wyrazu do tworzenia kompozycji statycznej i dynamicznej, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.	I.1 I.2 II.1 II.2 II.6
24. Kompozycja dynamiczna w sztuce baroku	1	- terminy: <i>porcelana</i> - ramy czasowe sztuki baroku - zastosowanie kompozycji w sztuce baroku - malarstwo, rzeźba, architektura baroku – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka barokowa w muzeach	- sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki barokowej, - podaje przykłady dzieł sztuki baroku, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką baroku.	- określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki barokowej, - wymienia przykłady wytworów sztuki baroku z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką baroku, twórczo interpretując temat.	I.1 I.2 I.6 II.1 III.1 III.4 III.5 III.7
25. Kompozycja statyczna w sztuce klasycyzmu	1	- ramy czasowe sztuki klasycyzmu - zastosowanie kompozycji w sztuce klasycyzmu - malarstwo, rzeźba, architektura klasycyzmu – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka klasycystyczna w muzeach	- sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki klasycystycznej, - podaje przykłady dzieł sztuki klasycyzmu, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką klasycyzmu.	- określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki klasycyzmu, - wymienia przykłady wytworów sztuki klasycyzmu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką klasycyzmu, twórczo interpretując temat.	I.1 I.2 I.6 II.1 III.1 III.4 III.5 III.7
26. Tworzę przez cały rok – Dekoracja na Wielkanoc	1	- formy sztuki użytkowej - estetyczne kształtowanie otoczenia - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.	- projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, - stosuje różne techniki i narzędzia	I.1 I.2 I.3 I.5 II.1 II.2

				plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.	II.3 II.4 II.6 II.7
27. i 28. Kompozycja rytmiczna	2	- termin <i>kompozycja rytmiczna</i> - cechy kompozycji rytmicznej - sposoby tworzenia kompozycji rytmicznej oraz jej funkcja w dziele plastycznym - tworzenie pracy plastycznej o kompozycji rytmicznej	- wskazuje układy rytmiczne w najbliższym otoczeniu, - rozpoznaje kompozycję rytmiczną w dziele sztuki, - wyjaśnia, czym się charakteryzuje kompozycja rytmiczna, - tworzy na płaszczyźnie układy z zastosowaniem kompozycji rytmicznej, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- omawia wybraną reprodukcję obrazu pod kątem zastosowanej kompozycji rytmicznej, - wskazuje przykłady kompozycji rytmicznej w wybranych dziełach, - wyjaśnia, jakie zjawiska można przedstawić na płaszczyźnie z zastosowaniem kompozycji rytmicznej, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.	I.1 I.2 II.1 II.2 II.6
29. Układy form w naturze	1	- podobieństwo układów form naturalnych i kompozycji dzieł sztuki - układy form naturalnych jako inspiracja dla dzieł sztuki	- podaje przykłady różnych układów form w naturze, - wykonuje pracę plastyczną inspirowaną formami naturalnymi.	- wskazuje podobieństwa między różnymi kompozycjami dzieł sztuki i układami form naturalnych, - wykonuje dokumentację fotograficzną, filmową lub rysunkową układów widocznych w formach naturalnych i sztucznych.	I.2 II.1 II.6
30. Tworzę przez cały rok – Dekoracja na Dzień Ziemi	1	- formy sztuki użytkowej - estetyczne kształtowanie otoczenia - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.	- projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.	I.1 I.2 I.3 I.5 II.1 II.2 II.3 II.4 II.6 II.7

Opracowanie: Bożena Ozga-Morawska

Adaptacja do podstawy programowej z 2014 r.: Ewa Kozyra

Adaptacja do podstawy programowej z 2017 r.: Marta Ipczyńska, Natalia Mrozkowiak

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PLASTYKI DLA KLASY V